

NIĞDE İLİ EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ 2022

(2017-2021 Verileri)

Mehmet BESLEME- Elçin GÜLEÇ

Niğde Ticaret ve Sanayi Odası

Niğde TSO

Telefon: 0388 233 55 01 - 0388 213 12 01

Fax: 0388 233 55 00

E-mail: nigdetso@tobb.org.tr

Adres: Bankalar Cad. No:17 NIĞDE

İçindekiler

1. NİĞDE HAKKINDA	3
1.2. NİĞDE EKONOMİSİ	5
1.3. TARIM	5
1.4. HAYVANCILIK	5
1.5. ORMANCILIK	5
1.6. MADENCİLİK	5
1.7. SANAYİ	5
1.8. ULAŞIM	6
1.9. COĞRAFI KONUMU	6
1.9.1 MATEMATİKSEL KONUMU	6
1.9.2 İKLİM.....	6
1.9.3 NEMLİLİK.....	6
1.9.4 BİTKİ ÖRTÜSÜ	6
1.9.5 NİĞDE NÜFUSU.....	7
1.10. YERŞEKİLLERİ	7
1.10.1 DAĞLAR	7
1.10.2 OVALAR.....	7
1.10.3 VADİLER	7
1.10.4 AKARSULAR.....	7
1.10.5 GÖLLER	7
1.11.6 BARAJLAR.....	7
1.11. ULAŞIM	8
2.13 TR71 AHİKA BÖLGESEL RAPORU	8
1.11.1 Konum ve Coğrafi Özellikler	8
1.11.2 Ulaşılabilirlik	8
1.11.3 Nüfus Yapısı	8
1.11.4 Göç.....	9
1.11.5 İşgücü ve İstihdam	9
1.11.6 Kadın İstihdamı.....	9
1.11.7 Ekonomik Yapı	9
1.11.8 Çevre.....	10
1.11.9 TR71 Düzey 2 Bölgesi ve İllerinin Türkiye'deki Gelişmişlik Sıralamasındaki Yeri.....	10
2. MEVCUT DURUM ANALİZİ	11
2.1 TİCARET VE SANAYİ VERİLERİ	12
3.1.1 Ticaret Potansiyeli	12
3.1.2 Sektörel (Meslek Gruplarına Göre) Bazda Faal ve Gayri Faal İşletme Sayısı	14
3.3 ODA BİRİMLERİ BELGE PERFORMANSI (ADET)	16
3.4 DIŞ TİCARET BELGELERİ PERFORMANSI (ADET)	16
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	17

1. NİĞDE HAKKINDA

Niğde Orta Anadolu'nun güneyindedir. Üç tarafı torosların genç kıvrım dağları ile çevrilidir. Batı ucunda ise Konya ovası ile birleşik Emen Ovası yer alır. Jeolojik yapıya volkanik tüfler ve bazalt akıntıları hakimdir. Ovalarda ise egemen olan yapı alivyonlardır. Kara iklim kuşağındadır. Doğal bitki örtüsü dağlık alanlarda çam ve köknar, çay ve gölet kenarları da söğüt ve kavak ağaçlarıdır. Düzlükler ise otsu bitkilerle kaplıdır. Meyve üretimi bol ve çeşitlidir. Elma ağacı sayısı ülkede ilk sırayı alır. Türkiye'nin patatesinin ¼'ü burada yetişir. Halkın esas geçim kaynağı tarımdır. Bu nedenle nüfus kırsal alanlarda yoğunlaşmıştır. Bu alanlarda hayvancılık ve el sanatları bütün canlılığı ile devam eder.

Tablo 1. Niğde Hakkında Genel Bilgiler

Yüzölçümü	14.294 km ²
Nüfusu	352.727
İl Trafik No.	51
Telefon Alan Kodu	388
İlçeleri	Niğde (merkez), Altunhisar, Bor, Çamardı, Çiftlik, Ulukışla
Başlıca Dağları	Demirkazık Tepesi, Hurç Tepesi
Sıcaklık	En düşük -27,5 C en yüksek 38,6 C
Yağış Oranı	Yillik ortalama 347 mm.
İlgi Çekici Yerleri	Güzelyurt, Çiftahan ve Ziga Kaplıcaları, Gökbez Kaya Kabartması, Konaklı Yeraltı Kenti, Andaval Kilisesi, Gümüşler Manastırı, Niğde Kalesi, Bor Ulucamileri, Ak Medrese, Zinciriye Medresesi, Alaeddin, Sungur Bey, Hanım, Paşa ve şeyh İlyas Camileri, Dış Cami, Sarı Cami, şah Mescidi, Niğde Bedesteni, Alay, Sultan, Ağzı Kara ve Öküz Mehmed Paşa Hanları, Hüdavend Hatun Kümbeti, Gündoğdu Türbesi, Niğde Müzesi.

Büyük merkezlere olan yakınlığı, Kapadokya bölgesinde olması, Kayseri ve Nevşehir

havaalanlarına yakınlığı Tarihi eserleri, doğa varlıkları ve zengin müzesi ile Türkiye'nin turizm merkezlerinden biri durumundadır.

İLÇELER:

Niğde ilinin ilçeleri; Altunhisar, Bor, Çamardı, Çiftlik ve Ulukışla'dır.

Merkez İlçe : Niğde ilinin en büyük ilçesidir. Yüzölçümü 2.081 kilometrekare, rakımı 1.229 mt. Ve yerleşim birim sayısı 54'tür. Nüfusu 2000 nüfus sayımına göre 78.088 kişidir. 1923 yılında il olan Niğde bu gün yaklaşık 348.081 kişilik nüfusu, Üniversitesi ve gelişen sanayisi ile gelecek yıllar için daha da umutludur.

Bor: Niğde'ye 15km uzaklıktadır. İlçe merkezinden Alaaddin Cami Karamanoğulları

döneminden, Paşa ve Kale Camileri Osmanlı döneminden kalma önemli eserlerdir. Bor'a 5km uzaklıkta bulunan Tyana Ören Yeri Roma döneminin çok önemli yerleşim merkezlerinden biridir.

Ulukışla: Ulukışla Aladağlar ve Bolkar Dağları'nın birleştiği ve güneye geçiş olanağı tanıdığı yerde, 17. Yy 'da kurulmuştur. İlçe merkezinde Osmanlı Dönemi eserleri olan Öküz Mehmet Paşa Kervansarayı, Porsuk köyü yakınındaki geç Hitit ve Frig dönemi kalıntılarını barındıran Porsuk Höyük önemli örenlerdir. Ayrıca çok önemli çevre çekiciliklerine sahip Bolkar Dağlarının önemli bir kısmı Ulukışla'da bulunmaktadır. Niğde'ye 50 km. uzaklıktaki ilçenin merkez nüfusu 2000 nüfus sayımına göre 6.368 kişi, kırsal kesimle birlikte 32.928 kişidir. 1924 yılında ilçe olmuştur. Termal Kaplıca Turizmi ile ünlüdür. Toplam 700 yatak kapasitesine sahip otel ve apart otel hizmet vermektedir.

Çamardı : Niğde'ye 70 km. uzaklıktaki ilçenin merkez nüfusu 2000 nüfus sayımına göre 4.086 kişi, kırsal nüfusuyla birlikte 20.302 kişidir. 1948 yılında Maden adıyla ilçe olmuştur. Türkiye'nin önemli dağcılık merkezlerinden biri de bu ilçededir. Aladağlar ve Boklarlar gibi dağ tırmanışlarının başlangıç noktasıdır. Ayrıca İlçede iki tane de dağcılık okulu bulunmaktadır. Burada konaklama imkanı da sağlanmıştır.

Altunhisar: İlçeye bağlı Yeşilyurt Kasabası'ndaki Bizans Dönemi kilise ile Keçikalesi Köyü yakınındaki aynı adı taşıyan kale önemli eserlerdendir.

Çiftlik: Niğde'ye yaklaşık 75 km olan bölgede Bizans Dönemi kaya yerleşimleri önemlidir. Ayrıca Narlıgöl ve Nar Vadisi görülmeye değer. Niğde'ye 65 km uzaklıktaki ilçenin merkez nüfusu 2000 nüfus sayımına göre 4.627 kişi, kırsal nüfusuyla birlikte 32.151 kişidir. 20.05.1990 tarihinde ilçe olmuştur.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.2. NIĞDE EKONOMİSİ

Niğde ilinin ekonomisi tarıma dayanır. Faal nüfusun % 70'i tarımla geçinir. Sanayileşme son senelerde gelişmeye başlamıştır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.3. TARIM

Niğde ili Anadolu'nun buğday ambarı sayılan 10 il arasında yer alır. Türkiye'de en çok elma bu ilde yetişir. Bunlara ilaveten baklagiller, ayçiçeği, patates, buğday, arpa, çavdar, fasulye, nohut, sarmısak ve şekerpancarı da yetişir.

Sebzecilik önemli değildir. Fakat meyvecilikte ileri durumdadır. Bor, Merkez ilçe, Çamardı ve Kemerhisar'da geniş elma bahçeleri vardır. Misket elması meşhurdur.

Bağcılık da önemli yer tutar. İç Anadolu'da üzüm yetiştirmede en önde gelen illerdendir. Gübreleme, sulama, modern tarım araçlarının kullanılması ve ilaçlama hızla artmaktadır. Her çeşit üründe verim seneden seneye artmaktadır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.4. HAYVANCILIK

Küçükbaş hayvancılığı önemlidir. Büyükbaş hayvan sayısı da artmaktadır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.5. ORMANCILIK

Niğde ilinde orman varlığı çok azdır. Orman ve fundalıklar il topraklarının % 3'ünü kaplar. En çok rastlanan ağaç türü kayın, meşe, çam, dişbudak ve köknardır. Daha çok Aladağların eteklerinde olan ormanlar 2400 hektar arâziyi kaplar. Senede 4 bin m3 sanayi odunu ile 5 bin ster yakacak odun elde edilir.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.6. MADENCİLİK

Niğde ili maden bakımından oldukça zengin sayılır. Başlıca maden rezervleri demir, çinko, kurşun, civa, volfram, bakır, kükürt, gümüş, altın, antimon, kaolin ve alçıtaşıdır. Fakat işletilen mâden yatakları demir, çinko, antimon, kaolin ve alçıtaşıdır. Azot Sanayi A.Ş. Ulukışla'daki alçıtaşını işletir. Senede yaklaşık 100 bin ton alçıtaşı çıkarılmaktadır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.7. SANAYİ

Niğde ilinde sanayi 1980 senesinden sonra ve bilhassa son senelerde gelişmeye başlamıştır. 1964'te 10 kişiden fazla işçi çalıştıran sanayi işyeri 3 iken, günümüzde bu sayı 50'yi aşmıştır.

Başlıca sanayi kuruluşları; çimento fabrikası, Bor şeker Fabrikası, un fabrikaları, peynir-tereyağ fabrikası, Niğde Meyvesuyu ve Gıda Sanayii A.Ş., beton direk fabrikası, biriket-tuğla fabrikaları, Ulukışla Alçıtaşı işletmesi, otomobil yedek parça (rotbaşı, rotel ve rot çubuğu) imal eden fabrika ve Birko Halı Fabrikası.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.8. ULAŞIM

Niğde ili İç Anadolu ile Kuzey ve Batı Anadolu'yu güney ve doğuya bağlayan önemli demiryolu ve karayollarının kavşak noktasıdır. Ülkemizin dörtyanı ile ulaşım irtibatı vardır. Demiryolu bakımından, Batı Anadolu'yu doğu ve güney illerimize, Suriye ve Irak'a bağlayan demiryolunun üzerindedir. Konya-Adana demiryolu, Niğde'nin güneyinde Kardeş Gediğinde ikiye ayrılır. Bir kol Adana'ya bir kol Kayseri'ye gider. Ulukışla-Bor-Niğde Kayseri'ye giden demiryolu üzerindedir. Ankara'yı Adana'ya bağlayan E-5 karayolu Ulukışla'dan geçer. Burada ikiye ayrılıp, biri İçel'e diğeri Niğde'ye gider.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.9. COĞRAFI KONUMU

Niğde İli, İç Anadolu bölgesinin güneydoğusunda Orta Toroslar içinde yer alan Bolkarlar ve Aladağların kuzeye kıvrımlanarak sokuldukları alanın kuzeyinde kalır. 7.312 kilometrekare alana sahip Niğde ilinin denizden yüksekliği 1.300 metredir. Batı kesimler dalgalı düzlük, diğeri kesimler ise dağlık bir yapıya sahiptir. Kuzeybatıda Aksaray, kuzeyde Nevşehir, kuzeydoğuda Kayseri, batı ve güneybatıda Konya, güneyde İçel, güneydoğu ve doğuda Adana illeri ile komşudur.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.9.1 MATEMATİKSEL KONUMU

37 derece 25 dakika kuzey ve 38 derece 58 dakika kuzey paralelleri ile, batıda 33 derece 10 dakika batı ve 35 derece 25 dakika batı meridyenleri arasında yer almaktadır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.9.2 İKLİM

Niğde'de kara iklimi görülür. Kara iklimi nedenleri ise; etrafının dağlarla çevrili olması, deniz seviyesinden 1200 m. yükseklik göstermesi, denizin bunaltıcı etkilerini ve denizden gelen rüzgarları alamaması, kuzeyden gelen soğuk rüzgarlara açık olmasındandır. Bu durumda Niğde'nin genel iklim özelliği; yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır. Yağışlara kar halinde kışın, yağmur halinde ilkbaharda rastlanmaktadır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.9.3 NEMLİLİK

Niğde'de ortalama nisbi nem %56'dır. Nemin en fazla olduğu ay %80 ile şubat, en düşük olduğu ay %28 ile Ağustos ayıdır.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.9.4 BİTKİ ÖRTÜSÜ

Yağışların azlığı sebebiyle ormanlık bölge azdır. Ormanlar Toroslar bölgesinde, Hasan ve Melendiz dağlarının yüksek yamaçlarında bulunur.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

1.9.5 NİĞDE NÜFUSU

2017 yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre ilimizin nüfusu 352.727'dir. Nüfusun il ilçe; Bucak ve Köylere göre dağılımı aşağıda verilmiştir. Nüfusun % 36'sı şehirlerde , % 64'ü bağlı belediye ve köylerde yaşamaktadır. Nüfus yoğunluğu Km²'ye 45 kişidir.

Tablo.2 Niğde İlçelerinin Nüfusu

İLÇENİN ADI	TOPLAM
Merkez İlçe	196.087
Altunhisar	22.728
Bor	59.919
Çamardı	15.245
Çiftlik	29.183
Ulukışla	22.728

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.10. YERŞEKİLLERİ

1.10.1 DAĞLAR

İlin güney ve güneydoğu sınırlarını Bolkar Dağları oluşturmaktadır. Bolkarların en yüksek noktası 3.524 metre ile Medetsiz Tepesidir. Torosların diğer bir kolu olan Aladağlar ise ilin doğusunda bulunmaktadır. Kayseri ve Adana illeri ile sınırı belirleyen Aladağların en yüksek noktası ise 3.756 metre ile Demirkazık zirvesidir. Niğde'nin kuzeybatı kesimini Melendiz dağları kaplamaktadır. Beşparmak tepesi 2.963 metre ile Melendiz dağlarının en yüksek noktasıdır, Göllüdağ ise 2.172 metredir ve ilin yine kuzeybatısında yer alır. Niğde ilinin batı kesimini kaplayan Hasan Dağı 3.253 metredir ve Aksaray ili sınırında yer alır.

1.10.2 OVALAR

İlin önemli ovaları ise; ortalama 1.350 m yükseklikteki Misli Ovası, 1.400 metre yükseklikteki Melendiz Ovası, 1.100 metre yükseklikteki Altınhisar Ovası ve 1.100 metre yükseklikteki Bor Ovası'dır.

1.10.3 VADİLER

Çamardı Ecemiş Vadisi, Çiftlik Nar Vadisi ve Niğde Karasu Vadileri ilin başlıca vadileridir.

1.10.4 AKARSULAR

Karasu, Melendiz Çayı, Ulurmak ve Çakıt Çayı başlıca akarsulardır. Ecemiş ve Çakıt Suyu, sularını Çukurovaya akıtır. Ulurmak'ın suyu İhlara Vadisi'ne ulaşır. Karasu ise Akkaya Barajı'nı besler.

1.10.5 GÖLLER

Aladağlar ve Bolkarlar üzerinde buzul aşınmasıyla oluşmuş birçok göl bulunmaktadır. Akgöl, Alagöl, Çinigöl, Yedigöller ve Karagöl bunların başlıcalarıdır. Narlıgöl ise çökme neticesinde oluşmuştur. Göllüdağ üzerinde bir krater gölü bulunmaktadır.

1.11.6 BARAJLAR

Karapınar ve Baldıra dereleri ile beslenen Gebere Barajı, Gümüşler ve çevresini sulamak için kurulmuş Gümüşler Barajı, Bor ovasını sulamak amacıyla yapılmış Akkaya Barajı.

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

1.11. ULAŞIM

İlimiz, yurdumuzun güneyini, İç Anadolu, Kuzey ve Batı Anadolu'ya bağlayan önemli demir yolu ve karayollarının kavşak noktasıdır. Çevre illeri olan Adana, Mersin, Kayseri, Konya, Nevşehir, Aksaray illeriyle karayolu; Adana, Kayseri ve Konya illeri ile de demiryolu bağlantısı vardır. İl Merkezi ve tüm ilçeleri arasında karayolu, Bor ve Ulukışla ilçeleriyle ayrıca demiryolu ulaşımı vardır. İl sınırları içindeki Karayolları ağının uzunluğu 454 Km demiryollarının uzunluğu ise 150 km'dir.

1.543 km uzunluğundaki köy ve ünite yollarının %51'ini oluşturan 792 km'lik bölümü asfalt, 628 km'lik bölümü (%41) stabilize, 46 km'lik bölümü (% 3) tesviyeli, 77 km ise (%5) ham yoldur.

(<https://www.nitso.org.tr/index.php/tr/nigde-2/302-nigde-genel-bilgiler>)

2.13 TR71 AHIKA BÖLGESEL RAPORU

1.11.1 Konum ve Coğrafi Özellikler

TR71 Düzey 2 Bölgesi, coğrafi olarak İç Anadolu Bölgesi'nde ve büyük bölümü Orta Kızılırmak havzası içinde yer almaktadır. Kuzeyinde Çorum ve Çankırı, batısında Ankara ve Konya, güneyinde Mersin ve Adana, doğusunda ise Kayseri ve Yozgat illeri ile komşudur. Düzey 2 sınıflandırmasına göre ise batısında TR51 (Ankara) ve TR52 (Konya, Karaman), kuzeyinde TR82 (Çankırı, Kastamonu, Sinop) ve TR83 (Çorum, Amasya, Samsun, Tokat), doğusunda TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat) ve güneyinde ise TR62 (Mersin, Adana) ile komşudur. Düzey 1 sınıflandırmasına göre ise TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat) Düzey 2 Bölgesi ile birlikte Orta Anadolu Düzey 1 Bölgesini oluşturmaktadır.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgildosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.2 Ulaşılabilirlik

TR71 Düzey 2 Bölgesi coğrafi konumu itibarıyla Türkiye'nin doğu-batı ve kuzey güney doğrultularındaki ülke içi ana ulaşım yollarının üstünde bulunmaktadır. TR71 Düzey 2 Bölgesi Türkiye devlet yollarının %3,83'ünü, Türkiye il yollarının ise %3,81'ini kapsamaktadır. TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde hizmete açık olan otoyol Niğde ilinden geçmektedir. Bu otoyolun uzunluğu 114 km'dir. Türkiye otoyolları içindeki payı ise %5,35'dir. TR71 Düzey 2 Bölgesi'ndeki karayollarını cinslerine göre incelediğimizde bölgedeki toplam karayollarının %16'sı asfalt, %83,3'ü sathi kaplamadır.

TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde ise demiryolu il merkezi olarak sadece Kırıkkale ve Niğde il merkezinden geçmektedir.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgildosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.3 Nüfus Yapısı

TR71 Düzey 2 Bölgesi'nin nüfusu TÜİK 2012 yılı ADNKS verilerine göre 1.501.311 kişi ile Türkiye nüfusunun %2'sini oluşturmaktadır. TR71 Düzey 2 Bölgesi illerini nüfus açısından incelediğimizde en fazla nüfusun Aksaray ilinden sonra Niğde ilinde yer aldığı görülmektedir.

2007 ile 2012 yılları arasında Bölge nüfusu incelendiğinde nüfusun 2007 den 2009'a kadar yükseldiği, 2010 ve 2011 yılındaki düşüşlerin ardından 2012 yılında tekrar arttığı görülmektedir. TR71 Düzey 2 Bölgesi 2007 yılında Türkiye nüfusunun %2,098'ni oluştururken, 2008 yılında %2,087'sini, 2009 yılında %2,073'nü, 2010 yılında %2,029'nu, 2011 yılında %2,001'ni ve 2012 yılında %1,985'ni oluşturmuştur. Görüldüğü gibi TR71 Düzey 2 Bölgesi'nin

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

Türkiye nüfusu içindeki payı yıllar içinde giderek düşmüştür. TR71 Düzey 2 Bölgesi'ndeki nüfus artış hızları incelendiğinde ise 2009 ve 2010 yıllarında negatif nüfus artış hızları yaşanırken diğer yıllarda yaşanan artış hızları da oldukça düşüktür.

TR71 Düzey 2 Bölgesi illerinin son 5 yıllık nüfus artış hızlarına bakıldığında düzensiz bir seyir izlediği görülmektedir. Nüfus artış hızının tüm illerde artıya geçtiği tek yıl 2009 yılıdır. Bu nedenle 2009 yılı bölge düzeyinde en yüksek nüfus artış hızının yaşandığı yıl olarak görülmektedir. 2008 ve 2012 yıllarında da bölge düzeyinde nüfus artış hızında yükselmeler meydana gelmiştir. Öte yandan 2010 ve 2011 yılları nüfus artışının bölge düzeyinde eksiye düştüğü dönemlerdir. Nüfus artış oranlarının sadece doğal artışa ve doğurganlığa bağlı olarak değil, nüfus artışının değişen oranlarda artıp eksilmesinin bu illerden il ve bölge dışına verilen göç ve buna karşılık da illere bağlı ilçe, belde ve köylerden il merkezine doğru yaşanan göçten de kaynaklanabileceği ihtimali göz önünde tutulmalıdır.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgidosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.4 Göç

TR71 Düzey 2 Bölgesi'nin son 5 yıllık net göç hızı incelendiğinde bölgenin her dönemde verdiği göçün aldığı göçten daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. Bölge sürekli olarak diğer bölgelere göç veren bir nüfus hareketliliğine sahiptir. 2007-2008 yılları arasında Niğde aldığı 14.464 kişilik göç ile bölgede en çok göç alan il olmuştur. 2008-2009 yılları arasında ise Niğde en fazla göç veren il olmuştur. 2009-2010, 2010-2011 ve 2011-2012 yılları arasında da Niğde en çok göç hareketinin yaşandığı iller arasında yer almıştır.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgidosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.5 İşgücü ve İstihdam

İktisadi faaliyet kollarına göre istihdamın dağılımı dikkate alınır Türkiye'ye kıyasla bölgede istihdam edilenlerin yaklaşık %36'sı tarım sektöründe çalışmaktadır. Türkiye'de bu oran %25,50'dir. Sanayide istihdam edilenlerin oranı (%17,90) incelendiğinde Türkiye ortalamasından (%26,50) düşük olduğu görülmektedir.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgidosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.6 Kadın İstihdamı

TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde son 5 yıllık dönemde kadın istihdam oranlarında artış yaşandığı görülmekle beraber bölge kadın istihdamında Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır. TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde 2008 yılında kadınlarda %13,9 olan işgücüne katılım oranının 2012 yılında %24,7'ye yükseldiği görülmektedir. Ancak bölge 2008-2012 yılları arasında kadın işgücüne katılım oranında Türkiye ortalamasının (%29,1) altında yer almıştır.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgidosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.7 Ekonomik Yapı

Türkiye nüfusunun yaklaşık %2'sini barındıran TR71 Düzey 2 Bölgesi, Türkiye'de üretilen toplam Gayri Safi Katma Değerin (GSKD) yaklaşık %1,53'ünü üretmektedir. İktisadi faaliyet kollarının dağılımı açısından bakıldığında TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde tarım sektörü öne çıkmaktadır. Tarımın 2010 yılında Türkiye genelinde GSKD'deki payı %9,5 iken, TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde %23,8'dir. Buna karşılık 2010 yılında sanayi sektörünün Türkiye genelinde GSKD'deki payı %26,40 iken, TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde %21,20 ve hizmetler sektöründe ise %64,1'e %55'tir. Yandaki grafik Türkiye ile TR71 Düzey 2 Bölgesi karşılaştırmasını yansıtmaktadır.

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

GSKD'ye göre sanayinin Türkiye ekonomisi içindeki payı %26,40 iken TR71 Düzey 2 Bölgesi'ndeki payı %21,20'dir. Bu durum, TR71 Düzey 2 Bölgesi'ndeki ekonominin Türkiye ortalamasına göre daha az bir oranda sanayiye bağlı olduğunu göstermektedir. TR71 Düzey 2 Bölgesi sanayi sektöründe Türkiye'deki GSKD'nin yaklaşık %1,23'ünü, hizmetler sektöründe %1,32'sini üretiyorken tarımda bu oran %3,85'dir.

Bölgede yeni kurulan şirket sayısı düşüktür. TOBB verilerine göre Türkiye'de 2011 ve 2012 yıllarında her 10 bin kişi için yaklaşık 29,4 şirket kurulmuşken bu rakam TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde yaklaşık 14'dür.

İŞKUR tarafından düzenlenen girişimcilik eğitimlerine katılım oranı oldukça yüksektir. Bölgedeki girişimcilik eğitimlerine katılanların Türkiye genelinde katılanlara oranı, bölge nüfus oranının üzerinde %2,4 olarak gerçekleşmiştir. Ancak eğitim alanların sadece %14'ü kendi işini kurmak üzere KOSGEB desteği almıştır. Desteği alanların bir kısmının da zaten daha önce ortak oldukları şirketler bulunduğu ve ilk kez girişimci olmadıkları anlaşılmaktadır.

Bölge, kamu yatırımlarından Türkiye ortalamasına göre düşük bir pay almaktadır. Türkiye genelinde 2008-2012 yılları arasında kişi başına 444 TL kamu yatırımı yapılmışken bu rakam TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde 277 TL'dir. Bu oran Niğde'de Türkiye ortalamasının yaklaşık üçte biri kadardır. İller bazındaki verilere bakıldığında en çok patent başvurusunun Niğde'den yapıldığı (%48,39) görülmektedir.

Niğde ilinde yaygın olan tekstil, süt ve süt ürünleri, meyve suyu ve kalsite dayalı kimya sanayi sektörleri temel alınarak yapılan incelemede iş yapma düzeyi Niğde'nin göreceli avantajı olarak belirlenmiştir. Bunlar dışındaki rekabetçilik faktörlerinde Niğde ortalama ve ortalamanın altında puan almıştır. Yabancı sermayenin yokluğu, finansal hizmetlerden yararlanamama ve girişimcilik düzeyinin düşüklüğü Niğde'de başta gelen rekabetçilik dezavantajlarıdır. Bankacılık verilerine bakıldığında, bölgedeki toplam mevduatın Türkiye genelinin %0,8'i civarında olduğu görülmektedir. Bu orana resmi kuruluş mevduatlarının da dahil olduğu unutulmamalıdır. Kredinin payı ise mevduat payının biraz üzerindedir. Kişi başına düşen mevduat ve kredide bölge ortalaması Türkiye'nin yaklaşık yarısı kadardır. Niğde'de kişi başına krediler kişi başına mevduatın üzerindedir.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgilibdosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.8 Çevre

Bölge nüfusunun %64,4'ü şehirlerde yaşarken, %35,6'sı kırsal alanda yaşamaktadır (TÜİK, Nüfus İstatistikleri). Türkiye ortalamasıyla kıyaslandığında bölgedeki şehirleşme oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde kentsel altyapının ve çevresel koşulların yetersizliği Bölgenin rekabet gücünü olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bölge'nin kentsel ve çevresel altyapısına ilişkin bölge illerinin ortak sorunlarının başında içme suyundaki kalite problemi gelmektedir. Bölgede açılmış kuyularla hem tarımsal sulama, hem de içme suyu ihtiyacı karşılanmaktadır. Bölgede Kızılırmak, Melendiz ve Ecemiş ırmakları başlıca akarsu kaynaklarıdır. Bölge illerinde karşılaşılan en önemli içme suyu sorunları hijyen, suda bulunan arsenik ve bunun arıtılması problemidir. Katı atık toplanması ve geri dönüşümüne yönelik tesislerin eksikliği gibi sorunlar bulunmaktadır.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgilibdosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

1.11.9 TR71 Düzey 2 Bölgesi ve İllerinin Türkiye'deki Gelişmişlik Sıralamasındaki Yeri

Kalkınma Bakanlığı tarafından 1996, 2003 ve 2011 yıllarında sosyo-gelişmişlik endeks değerleri hesaplanmıştır. Türkiye'de 1996 yılında 76 il varken, 2003 ve 2011 yıllarında Karabük, Yalova,

NIĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

Kilis, Osmaniye ve Düzce'nin il olmasından dolayı endeks 81 il üzerinden hesaplanmıştır. 2003 yılında illerdeki gelişimin görülebilmesi açısından yeni iller çıkartılarak endeks yeniden hesaplanmıştır.

Niğde ili 1996 da 42. sırada yer alırken, 2003 yılında 76 il içerisinde 45, 81 il içerisinde ise 49. sıraya gerilemiştir. 2011 yılında ise Niğde ilinin gelişmişlik sıralamasında düşüşü 56. sıraya gerilemiştir.

Bölgesel açıdan incelendiğinde ise 2003 yılında Düzey 2 de bulunan 26 Bölge içerisinde TR71 Düzey 2 Bölgesi 17. sırada yer alırken 2011'de ise bir sıra gerileyerek 18. sırada yer almıştır. Sonuç olarak, TR71 Düzey 2 Bölgesi genelde gelişmişlik sırasında gerileme eğilimindedir. Bunda 2011'de yapılan analizde kullanılan veri setinin genişlemesi de etkili olmuştur. Genel olarak TR71 Düzey 2 Bölgesi'nin birçok veride Türkiye ortalamasının gerisinde yer aldığı ve diğer illere göre geride kalma eğiliminde olduğu görülmektedir.

(https://ahika.gov.tr/assets/ilgidosyalar/TR71_BP_2014-2023.pdf)

2. MEVCUT DURUM ANALİZİ

Niğde Ticaret ve Sanayi Odası, Türkiye'nin en eski odalarından biridir. Kuruluş tarihi 1914'lere kadar gitmektedir.

Bu tarihte kurulan Oda, 1950'ye kadar faaliyetlerine devam etmiş; ancak bu tarihte bazı sebeplerden dolayı kapanmıştır.

İlin ekonomik yapısının gelişmesi ve odanın kapanmasına neden olan şartların ortadan kalkması odanın yeniden açılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Niğde'nin önde gelen tacirlerinin önderlikleri ve çabaları sonucu Niğde Ticaret ve Sanayi Odası 1958'de Ticaret Bakanlığı'nın 24/5/1958 tarih ve 4/8332 sayılı müsaadeleri ile yeniden kurulmuştur.

23/07/1958'de fiilen göreve başlayan Yönetim Kurulu, faaliyetlerine Sayın Kemal TACİROĞLU'nun başkanlığında devam etmiştir. Daha sonraki yıllarda ise Odamız aşağıda yazılı isimlerin Yönetim Kurulu Başkanlığı altında faaliyetlerini sürdürmüştür;

İstiklal GÖNCÜ 08/1960-12/1972

Ayhan EREM 12/1972-12/1975

Hüseyin ÇELİK 12/1975-05/1977

Hüseyin ALPKAYA 05/1977-12/1978

E.Özcan ALTUNCU 12/1978-03/2005

Serdar ECEMİŞ 03/2005-05/2013

2013 tarihinde yapılan oda seçimlerinde sonra ise Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Sayın Şevket KATIRCIOĞLU seçilmiş ve devam etmektedir.

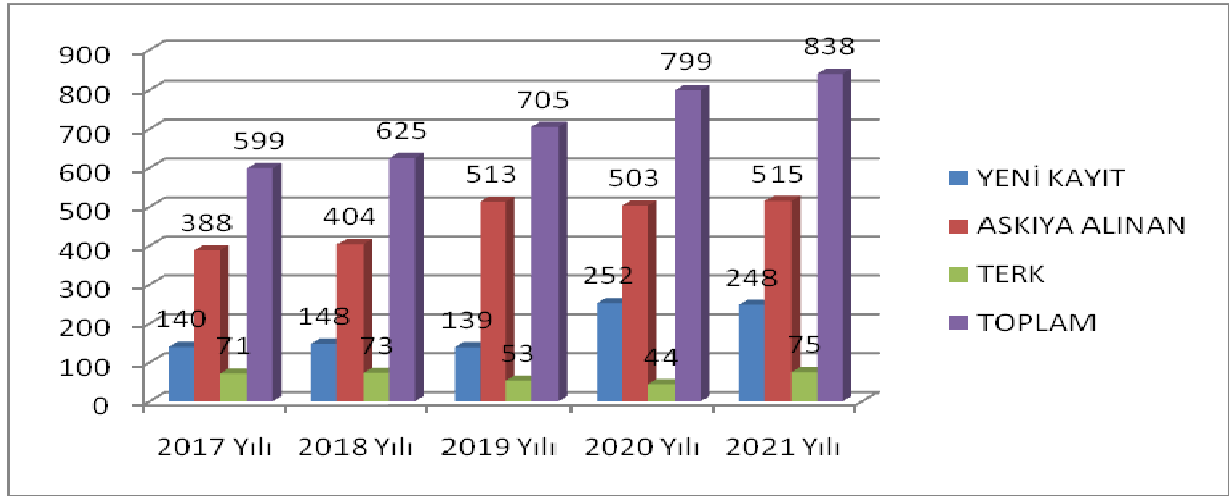
NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

2.1 TİCARET VE SANAYİ VERİLERİ

Niğde ilinde faaliyet gösteren işletmelerin Niğde Ticaret Ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre ticaret ve sanayi alanında faaliyet gösteren üyelerinin dağılımı aşağıdadır.

ÜYE KAYIT DURUMLARI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	DEĞİŞİM %'Sİ
YENİ KAYIT	140	148	139	252	248	-1,6%
ASKIYA ALINAN	388	404	513	503	515	2,4%
TERK	71	73	53	44	75	70,5%
TOPLAM	599	625	705	799	838	4,9%

Kaynak: Niğde TSO

Oda verilerine göre 2020 yılından sonra yeni üye sayısı görece artarken, benzer durum askıya alınan üyelere de görülmektedir.

Üye sayısı aktif pasif toplam artışı 2020 yılı 2021 yılı karşılaştırılmasına göre %5'e yakın bir artış gösterirken bu oran aynı yıllarda terk sayısında %70,5 düzeyindedir.

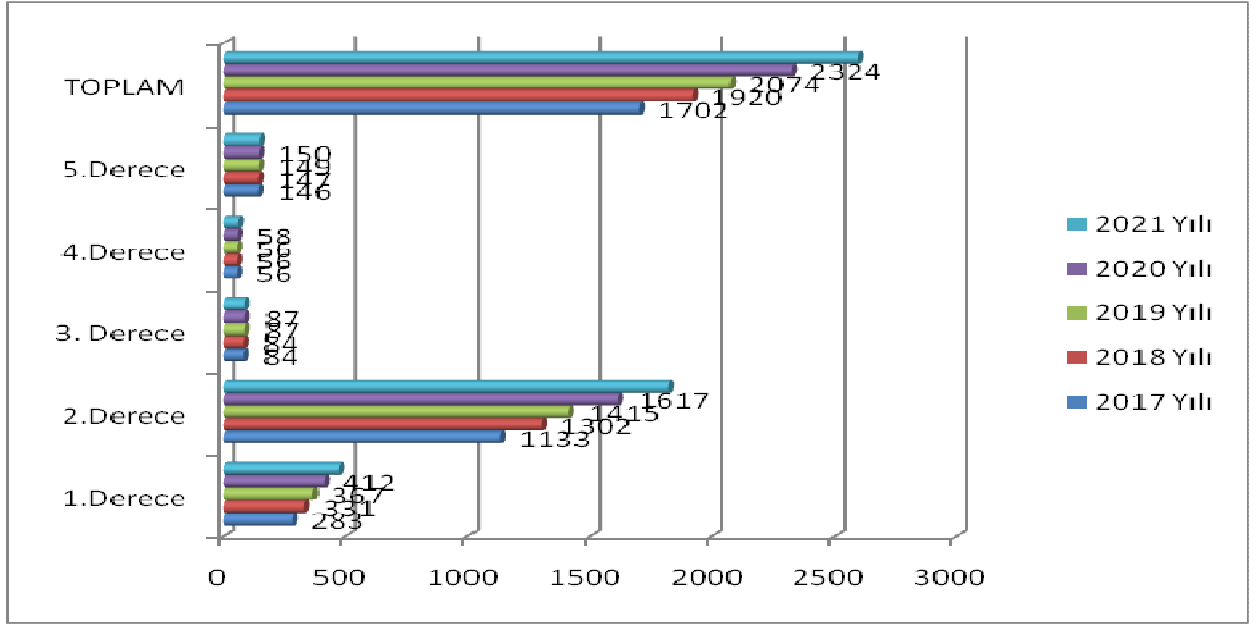
3.1.1 Ticaret Potansiyeli

Niğde ilçesinde faaliyet gösteren işletmelerin Niğde Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre sektörel ve statüye göre aktif olan üye dağılımı aşağıdadır.

DERECELERİNE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	Son YILDEĞİŞİM %'Sİ
1.Derece	283	331	367	412	473	14,8%
2.Derece	1133	1302	1415	1617	1824	12,8%
3. Derece	84	84	87	87	87	0,0%
4.Derece	56	56	56	58	61	5,2%
5.Derece	146	147	149	150	152	1,3%
TOPLAM	1702	1920	2074	2324	2597	11,7%

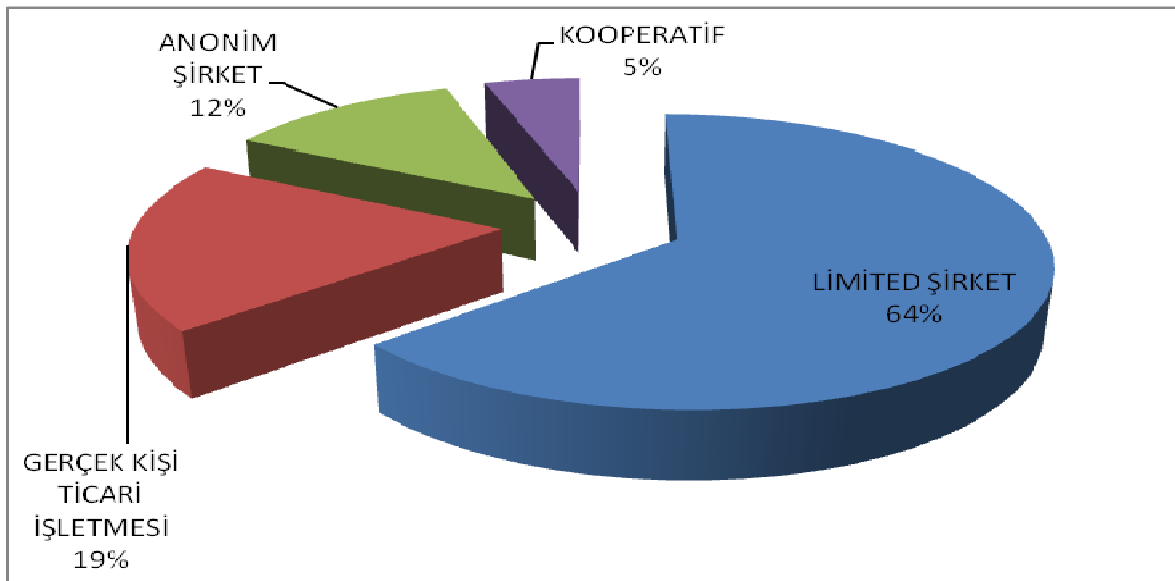
Kaynak: Niğde TSO

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

Yukarıdaki verilere göre 2020 yılında %14,8 oranında 1.derece şirket sayısında artış görülürken, 2. Derece şirketler için bu artış oranının %12,8 düzeyinde olduğu görülmektedir. Genel üye statü dağılımında ise son yıl içerisinde %11,7 oranında ortalama bir artış söz konusudur.

STATÜYE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	Son YILDEĞİŞİM %'Sİ
LİMİTED ŞİRKET	1187	1314	1388	1508	1660	10,1%
GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	496	511	506	501	500	-0,2%
ANONİM ŞİRKET	214	247	268	298	318	6,7%
KOOPERATİF	131	130	131	131	131	0,0%
TOPLAM	2028	2202	2293	2438	2609	7,0%

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

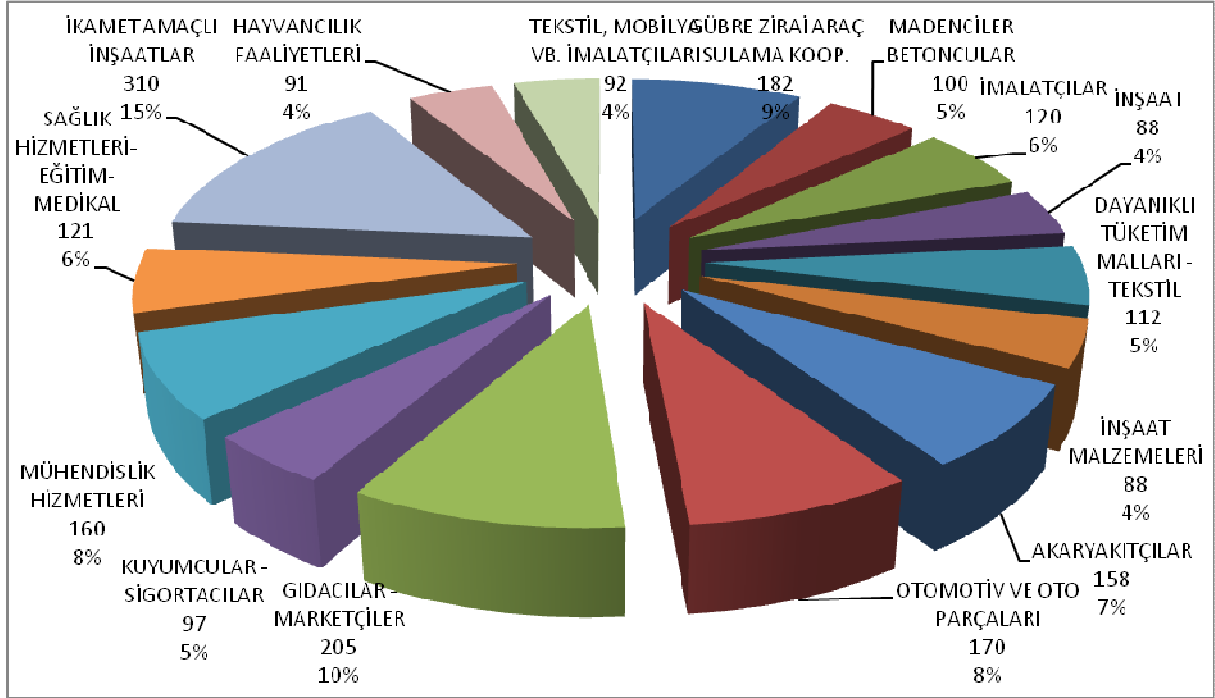
Yukarıdaki verilere göre 2021 yılında Oda üye dağılımı statüye göre; %64 Limitet Şirket, %19'unu gerçek kişi, %12 ise anonim şirketten oluşmaktadır. Kooperatif olan üye sayıları ise %5 oranındadır.

3.1.2 Sektörel (Meslek Gruplarına Göre) Bazda Faal ve Gayri Faal İşletme Sayısı

Meslek Grubu	Faaliyet Alanları	Gerçek Tüzel Kişi				
		2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı
01. MESLEK GRUBU	GÜBRE ZİRAİ ARAÇ SULAMA KOOP.	107	119	123	151	182
02. MESLEK GRUBU	MADENCİLER BETONCULAR	78	88	90	97	100
03. MESLEK GRUBU	İMALATÇILAR	108	111	106	116	120
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	81	95	85	87	88
5. MESLEK GRUBU	DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI - TEKSTİL	111	119	99	102	112
6. MESLEK GRUBU	İNŞAAT MALZEMELERİ	82	84	81	86	88
7. MESLEK GRUBU	AKARYAKITÇILAR	125	142	144	153	158
8. MESLEK GRUBU	OTOMOTİV VE OTO PARÇALARI	138	145	147	161	170
9. MESLEK GRUBU	GIDACILAR - MARKETÇİLER	148	157	170	182	205
10. MESLEK GRUBU	KUYUMCULAR - SİGORTACILAR	75	86	87	89	97
11. MESLEK GRUBU	MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ	98	142	142	145	160
12. MESLEK GRUBU	SAĞLIK HİZMETLERİ-EĞİTİM-MEDİKAL	81	83	89	106	121
13. MESLEK GRUBU	İKAMET AMAÇLI İNŞAATLAR	277	292	276	293	310
14. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK FAALİYETLERİ	67	68	70	80	91
15. MESLEK GRUBU	TEKSTİL, MOBİLYA VB. İMALATÇILARI	64	67	71	87	92
	Toplam	1640	1798	1780	1935	2094

Not: Bu sayılar faal, askı, tasfiye üye sayılarının toplam sayıdır. Kaynak Niğde TSO

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

Üyelerin faaliyet gösterdiği alanlara bakıldığında; üyelerin faaliyet alanlarında ilk 5 sıranın aşağıdaki sıraya sıralandığı görülmektedir.

1. İKAMET AMAÇLI İNŞAATLAR; 14,8%
2. GIDACILAR - MARKETÇİLER; 9,8%
3. GÜBRE ZİRAİ ARAÇ SULAMA KOOP.; 8,7%
4. OTOMOTİV VE OTO PARÇALARI; 8,1%
5. MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ; 7,6%

3.2 TİCARET SİCİL BİRİMİ PERFORMANSI

NİTSO TİCARET SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ VERİLEN HİZMET SAYISI					
VERİLEN HİZMET ADI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı
YENİ KAYIT	140	148	139	252	248
DEĞİŞİKLİK TESCİLİ	156	225	249	230	290
TERKİN TESCİLİ	71	73	53	44	75
Toplam	367	446	441	526	613

İlk tabloda da verildiği gibi odamız ticaret sicili ile faaliyete geçen yeni üye sayısı 2021 yılında 248'e yükselmiştir. Faaliyet alanı değişikliği yapan üye sayısı ise 290 civarındadır.

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

3.3 ODA BİRİMLERİ BELGE PERFORMANSI (ADET)

NİTSO VERİLEN EVRAK HİZMET SAYISI					
Verilen Evrak Hizmet Adı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı
Faaliyet Belgesi	391	402	408	413	430
Oda Kayıt Sicil Sureti	312	360	365	374	390
İhale Durum Belgesi	42	54	60	64	70
Yerli Malı Belgesi	10	14	15	18	15
Kapasite Suret Tasdiki	45	48	55	49	65
İş Makinası Tescil	54	61	78	89	94
Fiili Tüketim Ve Bilirkişi Ve Eksper Raporları	7	7	8	3	3
Ticaret Sicil Gazetesi Oda Onayı	340	362	384	392	401
K Belgesi	1241	165	114	173	137
Takograf Kartı	384	651	1185	1485	980
Dış Ticaret Belgeleri	1133	2126	2368	3537	2651
Toplam	3959	4250	5040	6597	5236

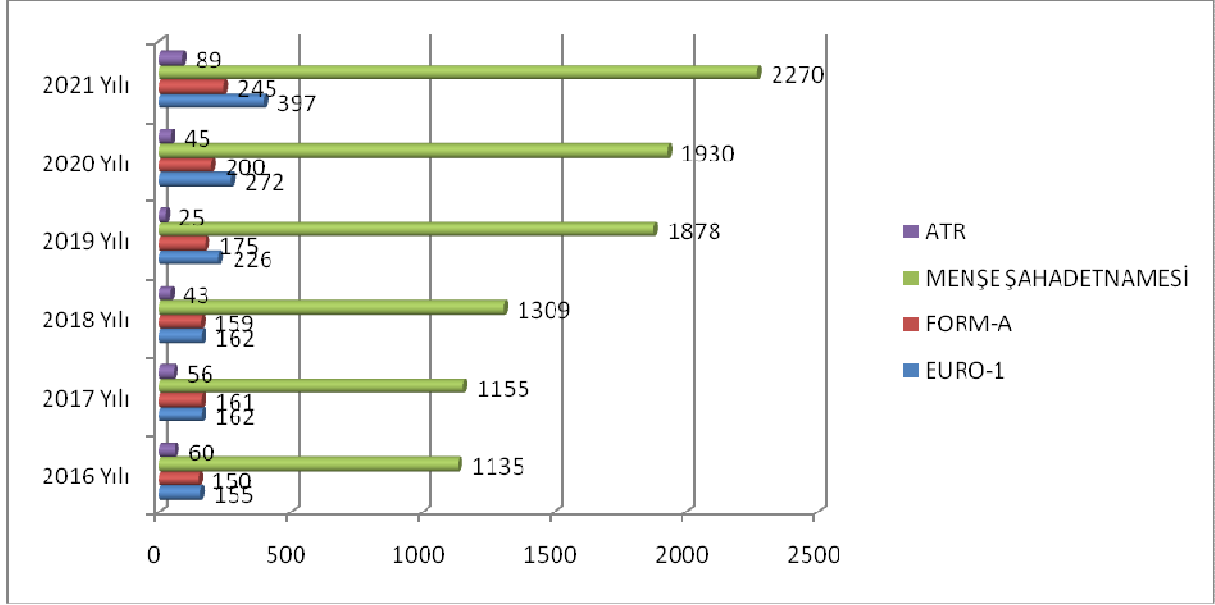
Odanın verdiği belerin dağılımı yukarıda verilmiştir. Değerlendirildiğinde oransal bir dağılım olduğu görülecektir. Niğde de üyelerin göze çarpan nokta 2020 yılında Takograf Kartı ve K belgesi sayısında büyük bir artış varken, her iki belge sayısı 2021 yılında azalma olduğunu göstermektedir.

3.4 DIŞ TİCARET BELGELERİ PERFORMANSI (ADET)

İHRACAT BELGELERİ ONAY VERİLERİ				
AYLAR	EURO-1	FORM-A	MENŞE ŞAHADETNAMESİ	ATR
2016 Yılı	155	150	1135	60
2017 Yılı	162	161	1155	56
2018 Yılı	162	159	1309	43
2019 Yılı	226	175	1878	25
2020 Yılı	272	200	1930	45
2021 Yılı	397	245	2270	89
toplam	1374	1090	9677	318

NİĞDE İLİ EKONOMİK GÖSTERGELERİ 2022

Son 6 yıl içerisinde odamızda verilen dış ticaret belgeleri sayıları yukarıda verilmiştir. Tablo incelendiğinde EURO-1, FORM-A, ve MENŞE ŞAHADETNAMESİ sayıları yıllara göre oransal bir artış gösterirken MENŞE ŞAHADETNAMESİ sayılarında yıllar bazında bir azalma göstermektedir. Uluslararası ticarete konu olan ürünlerin menşeyini belirten bu belge, ihracatı yapan firmanın aldığı bu belge verileri ürün sayısında ve ihracat sayısında bir azalma olduğunu göstermektedir.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Niğde Ticaret ve Sanayi Odası 2017-2021 yılları arası verileri esas alınarak hazırlanmış olan bu ekonomik veriler ile Niğde'nin Ticaret ve Sanayi durumu potansiyelini gösteren bir derlemedir.

Yalın hali ile Niğde'nin ekonomik konumlanışı ve göstergeleri için bir referans düzeyindedir. Ancak bu rapor verileri TSO tarafından yapılan işlemleri kapsadığı ve sadece kayda geçen verileri yansıttığı unutulmamalıdır.

Özellikle 2020 yılı Mart ayından sonra tüm dünyayı tehdit eden Covid 19 pandemisinin etkileri bu raporda göz önüne alınmamış ve değerlendirilmemiştir.

Benzer çalışma yapıldığında Pandeminin etkileri üzerinde durulabilecek veriler içerdiği için bu rapor göstergeleri referans alınabilir.

İl düzeyinde somut verilerin derlenmesi ile hazırladığımız bu ekonomik göstergelerin Niğde' ticaret ve sanayi alanı gelişimine katkı sağlamasını umuyor, tüm üyelerimize ticari hayatında başarılar diliyoruz.